

7. Хрупович С.Е. Теоретичні аспекти побудови систем управління співставленням дізнання з промовлловим підприємстві. – Режим доступу: <http://intkonf.org/levik-is-sut-strategichnogo-analizu>.

References

1. Balabanova L.V. Strategichne marketingove upravlinnya zbutom pidpriemstv [Strategic marketing management of the site of enterprises]. – Donetsk DonDUET, 2009 – 245p.
2. Balabanova L.V. Marketingova tovarna politika v sistemі menegmentu pidpriemstv [Marketing policy within systemic entrepreneurship]: monograph. – Donetsk DonDUET, 2006 – 230p.
3. Bolt G.Yu. Praktychnyi posibnyk z keruvannia zbutom [Practical guide to sales management]. – Moscow Economy, 2010 – 271p.
4. Gudzenko N. M. Rol obliku zbutu dlya zabezpechennya controlyu procesu realizacii [The role of the construction object to ensure control over the implementation process]. – 2010. – 263p. – Access mode: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1900/1/42.pdf>. Київ.
5. Provolotska O.M. Upravlinnya zbutom promislovoi produkcii v kompleksi marketingu [Management of sales of industrial products in the marketing complex]: author's abstract dis PhD in Economics: spec.05.02.08 «Technology of mechanical engineering»/O.M Provolotska– K: Ukrainian Academy of Foreign Trade, 2003.-20p.
6. Mitrokhina Yu.P. Klyuchovi factori uspihu pidpriemstva v oblasti zbutu [Key factors of the company's success in sales]. – Donetsk, 2008. – Т. 2. – 215p. – Access mode: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/23491/1/12-5>.
7. Krupovich S.E. Teoretichni aspekty pobudovi sistemi upravlinnya zbutovoju dijalnistyju na promislovomu pidpriemstvi [Theoretical aspects of the construction of management systems for comparing recognition of knowledge with an industrial enterprise]. – Access mode: <http://intkonf.org/levik-is-sut-strategichnogo-analizu>.

УДК [338.2:334.716]:332

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Ліба Н.С.

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF FORMATION AND REALIZATION OF REGIONAL INDUSTRIAL POLICY

Liba Natalia

Стаття присвячена дослідженню особливостей формування та реалізації промислової політики України. Деталізовано інтеграційні зв'язки суб'єктів реалізації регіональної промислової політики та структурну схему механізму реалізації регіональної промислової політики. У статті наголошено на основних напрямках формування та реалізації регіональної промислової політики: формування раціональної структури промислового виробництва, підвищення науково-технічного рівня промислового виробництва в регіонах, удосконалення організаційних і господарських форм промислового виробництва.

Ключові слова: органи регіональної влади, органи місцевої влади, суб'єкти господарювання промислового комплексу, регіональна промислова політика, промислове виробництво.

Regional policy has become a permanent factor without which full-fledged European integration is impossible, requiring the application of innovative approaches to regional development in Ukraine.

The existence of significant disproportions in the socio-economic development of the regions complicates the implementation of an effective policy of socio-economic transformation, impedes the formation of the internal market of goods and services, exacerbates the economic crisis, and increases the differentiation of society. It is in solving such problems oriented regional policy of the state, its corresponding legal, organizational, economic mechanisms.

The shifting of the central government policy focus to the regional level, which is accompanied by the transfer of power to local governments and regional governments, offers wide opportunities for ensuring balanced socio-economic development of the regions of Ukraine. This situation requires the development of new conceptual provisions of regional policy, the definition of its purpose, means and principles of realization, attraction of new methods of study of features of regional development and management mechanisms.

The development of regional industrial policy is based on the organizational and economic mechanism for the formation and implementation of regional industrial policy.

The purpose of the formation and implementation of regional industrial policy is to stimulate the effective use of the potential of the regional industrial complex to reduce the differentiation in the development of regions, and to create real conditions for improving the welfare of the population due to the release and implementation of competitive and high-quality products by enterprises of the region.

The article is devoted to the study of the peculiarities of the formation and implementation of the industrial policy of Ukraine. The integration links between subjects of implementation of regional industrial policy and the structural scheme of the mechanism of realization of regional industrial policy are detailed. The article emphasizes the main directions of the formation and implementation of regional industrial policy: the formation of a rational structure of industrial production, increasing the scientific and technical level of industrial production in the regions, improving the organizational and economic forms of industrial production.

Keywords: *regional authorities, local authorities, business entities of the industrial complex, regional industrial policy, industrial production.*

Існування значних диспропорцій у соціально-економічному розвитку регіонів ускладнює проведення ефективної політики соціально-економічних перетворень, гальмує формування внутрішнього ринку товарів і послуг, загострює економічну кризу, підвищує диференціацію соціуму. Саме на вирішення таких проблем зорієнтована регіональна політика держави, відповідні її правові, організаційні, економічні механізми.

Зміщення акцентів державної політики з централізованого управління на регіональний рівень, яке супроводжується передачею владних повноважень органам місцевого самоврядування та органам регіонального управління, відкриває широкі можливості для забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів України. Така ситуація вимагає розробки нових концептуальних положень регіональної політики, визначення її мети, засобів та принципів реалізації, залучення нових методів дослідження особливостей регіонального розвитку та механізмів управління [10].

Тобто й досі в реалізації регіональної політики відсутня чітка система дій, спрямованих на забезпечення регіонального розвитку на засадах комплексності та збалансованості. Тим часом саме такий розвиток регіонів є умовою стійкого економічного зростання і сталого розвитку країни в цілому, свідченням готовності до інтеграції в Європейську спільноту.

Проблемні аспекти механізму реалізації регіональної політики висвітлювалися в наукових працях багатьох вітчизняних учених, серед яких: Б. Данилишин, М. Долішній, В. Куйбіда, З. Варналій, Ю. Макогон, І. Бураковський, М. Їжа, А. Ткачук, М. Нікула.

Проте, невирішеними залишаються проблеми, пов'язані з недосконалістю механізмів реалізації ефективної регіональної політики в Україні, які дозволять забезпечити органічне поєднання державних, регіональних і місцевих інтересів, сприятимуть повному використанню внутрішніх потенціалів регіонів та зменшенню впливу негативних наслідків територіальних соціально-економічних диспропорцій на регіональний розвиток.

Метою дослідження є визначення пріоритетних підходів до формування та реалізації регіональної політики України.

Перед регіональною політикою України нині постала низка викликів, належна відповідь на які принципово важлива для досягнення її дієвості та підвищення ролі регіональної політики в державній політиці загалом. По-перше, регіональна політика як система заходів впливу на розвиток регіонів отримала інституційного супротивника в «особі» децентралізації влади. Децентралізація вивимає ресурсну та інституційну спроможність регіонів, зміщуючи акцент на рівень місцевих громад, які інституційно-орієнтовані насамперед на просторовий розвиток. По-друге, регіоналістика досі не сформувала в Україні чіткого поняття регіону як предмету дослідження, об'єкта управління для регіональної політики та суб'єкта розвитку. По-третє, проблемою є надмірна кількість суб'єктів, які здійснюють управління регіонами.

По-четверте, регіональна політика залишається переважно імпліцитною – вбудованою в систему усіх галузевих політик, тому – залежною від цих політик. Тривалий період «вторинності» регіональної політики та її підпорядкованості політичній доцільності інституціалізувався у вигляді укоріненого регіонального патерналізму, природний наслідок якого – орієнтація на централізоване державне фінансування, аргументована унікальністю властивостей регіону чи його проблем, проте – не потенціалу розвитку.

По-п'яте, інформаційний супровід регіональної політики сконцентровано на питаннях децентралізації влади, що, серед іншого, пояснюється й пріоритетною увагою саме до цього процесу з боку інституцій ЄС. Натомість, реформа регіональної політики майже не береться до уваги.

По-шосте, «гібридна» війна, що відбувається в Україні, вимагає застосування і «гібридних» інструментів впливу на непідконтрольні та анексовані території й постконфліктні регіони. Зокрема, найбільшій актуальності набувають питання окреслення соціально-економічних взаємовідносин з окремими районами Донецької та Луганської областей та формування схем реінтеграції господарства цих територій до національної економіки [8].

Послідовна імплементація Угоди про асоціацію України та ЄС та просування України до впровадження європейських управлінських моделей вимагає європейських принципів регіональної політики. Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, ухваленою у 2014 р., а також ухваленим у 2015 р. Законом України «Про засади державної регіональної політики» надано низку важливих відповідей на сучасні виклики. Між тим, в рамках імплементації європейської концепції «нового регіоналізму» до завдань регіональної політики в Україні слід додати:

- посилення ролі стратегування регіонального та територіального розвитку як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях;
- розробку нових ефективних механізмів міжрегіональних відносин та зміцнення міжрегіональних зв'язків;
- активізацію організаційно-інституційних ресурсів на міждержавному, державному та регіональному рівнях;
- посилення ролі державних інституцій в регулюванні міжрегіональних зв'язків;

- активізацію потенціалу саморозвитку регіонів на основі формування в регіонах постіндустріальних чинників економічного зростання;
- визначення регіональної моделі «smart-спеціалізації» регіонів України;
- забезпечення моніторингу територіального впливу регіональної політики та інтегрованості трьох рівнів забезпечення регіонального розвитку: просторового розвитку на рівні регіональної громади, регіонального розвитку на рівні регіону й регіональної політики на загальнонаціональному рівні.

Реалізація євроінтеграційних орієнтирів України та імплементації Угоди про асоціацію України та ЄС спонукає також до повнішого врахування складових європейської Політики зближення (Cohesion Policy), для чого необхідно:

- визначити пріоритетні напрями, на яких буде зосереджено пряме фінансування регіональних проектів розвитку, причому йдеться про функціональний вимір пріоритетів;
- встановити чіткі вимірювані цілі регіональної політики та інструменти моніторингу їх досягнення; визначити супутні реформи, які необхідно здійснити для досягнення максимальної ефективності фінансування регіональних проектів розвитку;
- скоординувати в рамках єдиних регіональних стратегій розвитку виділення фінансових ресурсів декількома розпорядниками;
- спростити процедури надання заявок, отримання та звітності за коштами, що спрямовуються на регіональні проекти розвитку, без зниження ефективності контролю завдяки впровадженню складових електронного врядування;
- сприяти залученню місцевими громадами коштів європейських та інших міжнародних фондів;
- виділити в окремі пріоритетні напрями розвиток транскордонної співпраці та розширення участі України у макрорегіональних стратегіях, що здійснюються Євросоюзом.

Забезпечення практичного включення вищевказаних пріоритетів до управлінських документів на урядовому та відомчих рівнях потребуватиме внесення відповідних змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» та Державної стратегії регіонального розвитку [8].

Розвиток регіональної промислової політики базується на організаційно-економічному механізмі формування та реалізації регіональної промислової політики.

Метою формування та реалізації регіональної промислової політики є стимулювання ефективного використання потенціалу регіонального промислового комплексу для зменшення диференціації у розвитку регіонів, та створення реальних умов для поліпшення добробуту населення завдяки випуску та реалізації конкурентоспроможної і якісної продукції підприємствами регіону.

Механізм реалізації політики слід розглядати як систему взаємозв'язаних елементів, підпорядкованих досягненню заданої мети [2, с. 150]. Тоді суть механізму реалізації регіональної промислової політики можна визначити як сукупність процесу розробки, ухвалення і реалізації управлінських рішень і комплексу цільових, функціональних і забезпечуючих підсистем, склад яких носить, певною мірою, типовий характер. При цьому процес розробки, ухвалення і реалізації рішень є стандартною процедурою, що передбачає проходження шести основних етапів [1, с. 54]: діагностика проблемної ситуації; визначення обмежень і критеріїв ухвалення рішення; розробка і виявлення альтернатив; оцінка альтернатив; вибір альтернативи як ухвалення рішення; реалізація рішення.

Дана процедура по суті відображає процес управлінської діяльності і не вимагає спеціального коментаря. Відзначимо лише, що в даному випадку ми маємо справу з великою кількістю суб'єктів реалізації політики і відповідно ухвалення управлінських рішень. Це пов'язано з тим, що об'єктом регіональної промислової політики є суб'єкти господарювання, соціально-економічні процеси і ресурси (зокрема людські), лише незначна частина яких знаходиться під впливом органів регіональної та місцевої влади [3, с. 97].

Отже, як і показано на рис. 1, рис. 2 можна виділити, щонайменше, три суб'єктні блоки реалізації регіональної промислової політики, – це власне органи регіональної та місцевої влади, суб'єкти господарювання промислового комплексу, а також організації, що функціонують на території регіону як елементи економічної інфраструктури.

Виділені суб'єкти за своїми завданнями реалізації регіональної промислової політики не рівнозначні. Зокрема, органи регіональної та місцевої влади виконують значно більше завдань, будучи не лише виконавцями, але і авторами змістовного наповнення політики легітимним відповідальним процесом [4, с. 32]. Як виконавець, вони, по-перше, створюють у рамках своєї компетенції умови, що стимулюють реалізацію політики, а по-друге – самі діють у цих умовах.

Інші суб'єкти реалізації регіональної промислової політики є такими лише настільки, наскільки органам влади вдалося їх залучити до процесу реалізації такої політики, як через створення стимулюючих умов, так і іншими шляхами. Тут виникає проблема механізму залучення суб'єктів господарювання і громадськості в реалізаційний процес. Ключовим елементом механізму є блок цільових підсистем, який формується в розрізі основних напрямів регіональної промислової політики, визначених на етапі її розробки [5, с. 89].

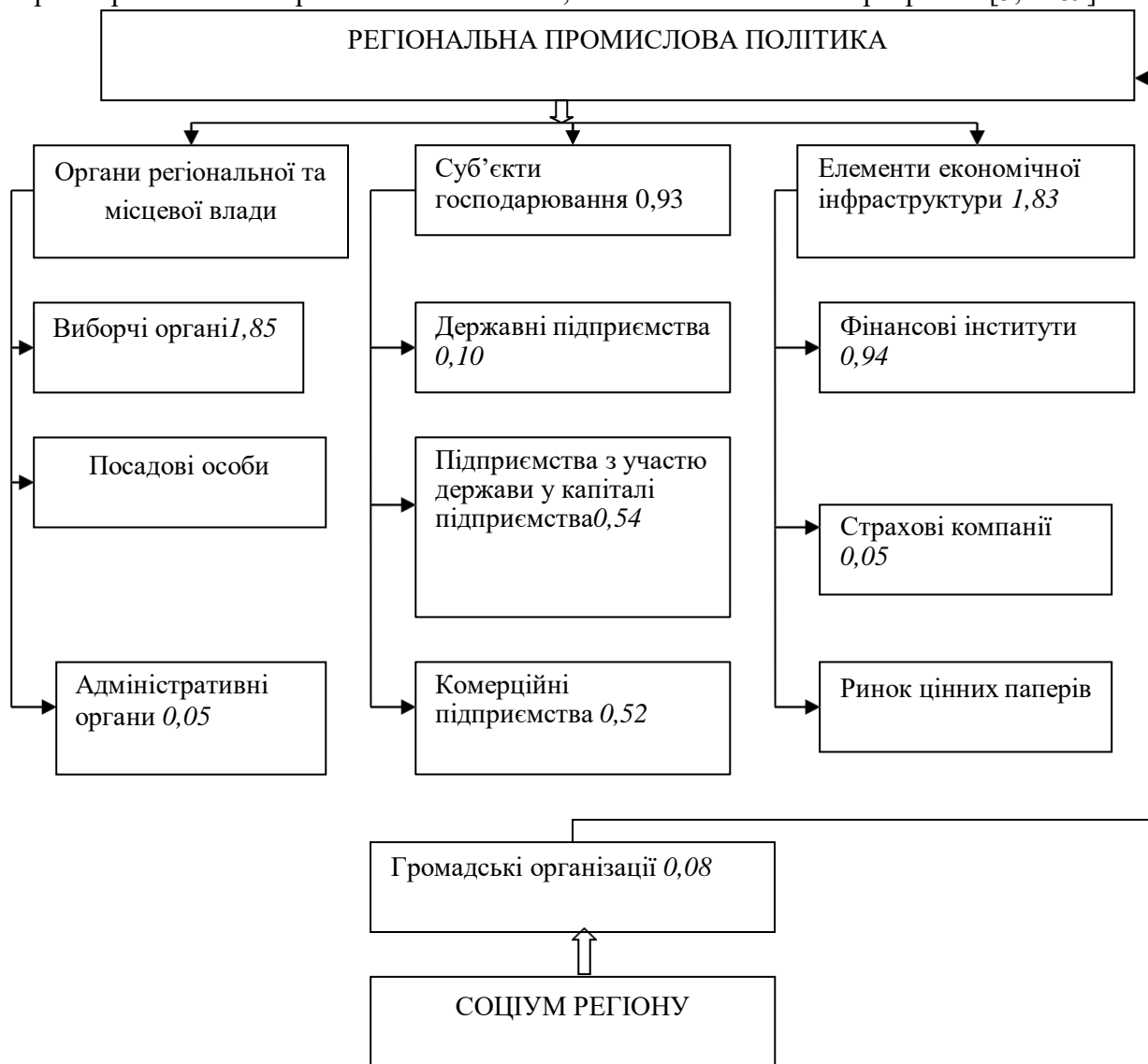

Рис. 1. Інтеграційні зв'язки суб'єктів реалізації регіональної промислової політики [9]

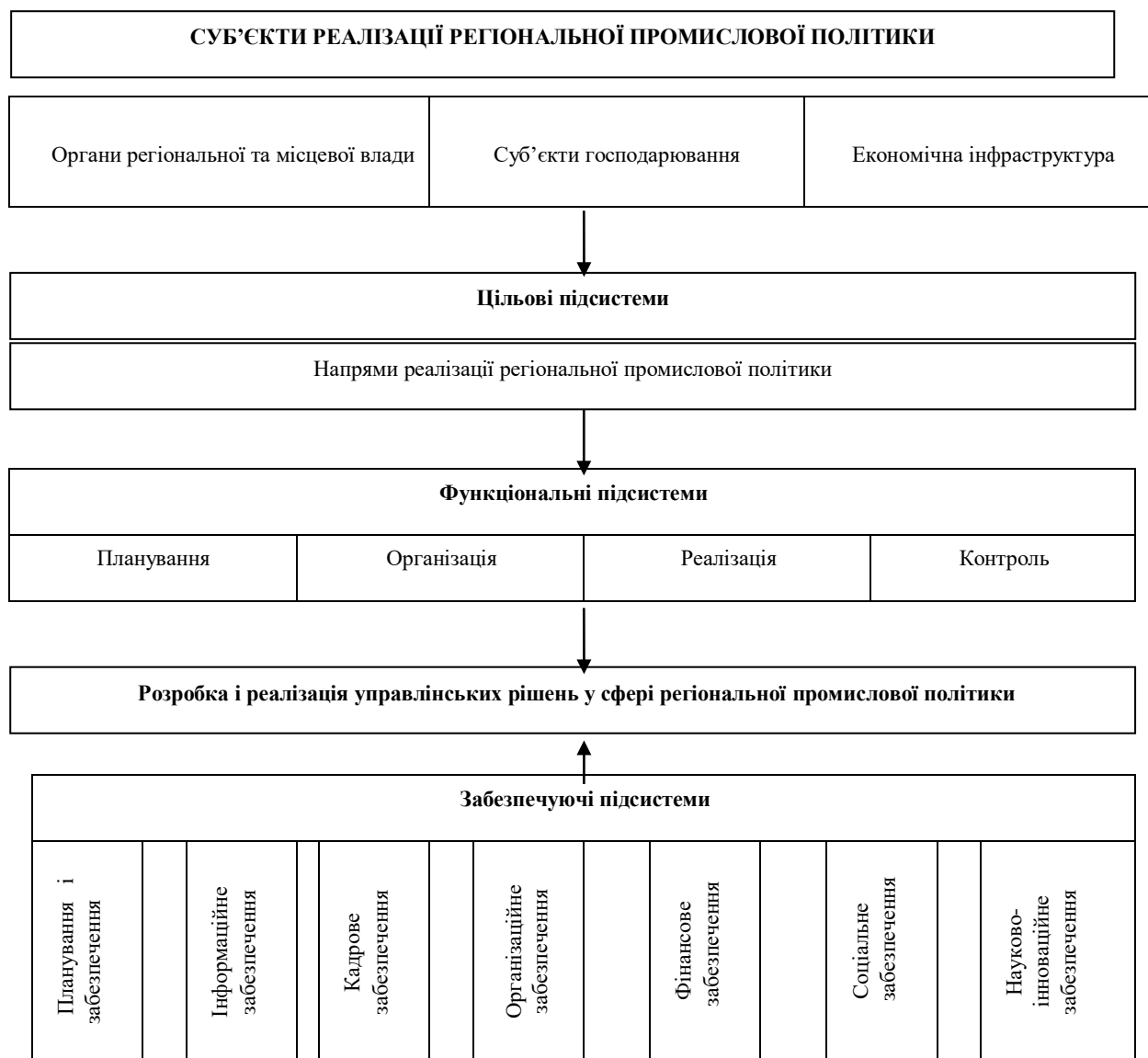

Рис. 2. Структурна схема механізму реалізації регіональної промислової політики [9]

Функціональні підсистеми включають основні складові управління, якими ми пропонуємо вважати: планування, організацію, реалізацію і контроль. Склад забезпечуючих підсистем зумовлений загальними вимогами до реалізаційного механізму і включає правове, організаційне, фінансове, кадрове, інформаційне, науково-інноваційне і соціальне забезпечення. Змістовне наповнення забезпечуючих підсистем зумовлюється специфікою промислового комплексу і владними повноваженнями регіонального рівня управління. Зокрема, правове забезпечення передбачає цілий комплекс заходів, направлених як на забезпечення легітимності самої політики, так і на створення нормативно-правових умов, стимулюючих і регламентуючих її проведення. Легітимність регіональної промислової політики забезпечується тим, що вона повинна бути змістовно сформульована, письмово зафіксована і прийнята рішенням виборного органу управління регіоном, оформленим відповідно до встановленого регламенту [1].

Важливим для забезпечення результативності реалізації промислової політики залишається при прийнятті управлінських рішень:

а) використання системного підходу до формування інформаційно-методичного забезпечення;

б) розробка середньострокових державних цільових програм (у тому числі і науково-технічних), які за своїм характером мають бути комплексними і спрямованими на вирішення як загальних проблем розвитку промисловості, так і її окремих галузей у містах та регіонах;

в) вирішення комплексу проблем кадрового забезпечення системи управління розвитком базових галузей промисловості та залучення на підприємствах молодих кваліфікованих кадрів. Засвідчимо, що першочергове завдання розвитку великих промислових регіонів пов'язано з необхідністю усунення існуючих диспропорцій, використання основної частини наявного потенціалу для виробництва товарів тривалого користування, легкої промисловості та продовольства. Відновлення масштабів виробництва з багатьох позицій у таких галузях життєзабезпечення населення є дуже актуальним.

У результаті має відбуватися відносно скорочення сировинної сфери економіки і відповідне збільшення частки в структурі валового внутрішнього продукту споживчих галузей, сфери послуг та інтелектуальної діяльності. Це потребуватиме вирішення питань із розподілу повноважень між рівнями державного управління, регіональним управлінням і місцевим самоврядуванням.

По-перше, роль, завдання і статус місцевих органів управління регіонами істотно змінилися, підсилюється їхня економічна і політична самостійність.

По-друге, змінилися роль і місце державного і регіонального суб'єкта в політичних і соціально-економічних відносинах у суспільстві.

Аналіз законодавчих актів, що регулюють управління розвитком певного регіону, дозволяє зробити висновок про те, що незважаючи на проведені реформи, «де-факто», адміністративна система в Україні тяжіє до централізованого типу управління територіями: місцеві органи державної виконавчої влади інкорпоровані до вертикалі державної виконавчої влади і підлеглі центральному органу управління. Тому, особливої актуальності набувають завдання щодо вирішення питань із розмежування функцій державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування та удосконалення законодавчого і нормативно-правового забезпечення [6].

У промисловій політиці на регіональному рівні можуть (і повинні бути) виділені наступні напрями її формування: економічний, структурний та інвестиційний, соціальний, екологічний, зовнішньоекономічний, охорони праці, інноваційний, управлінський аспект. Ці завдання ускладнюються і багатогалузевим характером промислового комплексу та багатоукладністю української економіки. Тому, регіональна промислова політика як складова державної промислової політики, що спрямована на зростання економічного потенціалу регіону, стимулювання роботи промислових підприємств усіх форм власності, підвищення науково-технічного рівня промислового виробництва в регіонах, удосконалення форм господарювання, має базуватися на певних принципах, основними з яких є [7]:

– дотримання інтересів регіону, тобто центральні органи державної влади приймають рішення щодо функціонування й розвитку промисловості в конкретній області тільки з урахуванням умов і інтересів даної області і за узгодженням із її представницькими органами;

– урахування особливостей і умов регіону – кліматичних, природних ресурсів, культурних, розмірів і стану виробничого апарату, спеціалізації підприємств і їх фінансового стану та інших характеристик;

– державна підтримка – нормативно-правова, фінансова, інноваційна, матеріальна. З боку держави засобами реалізації промислової політики в регіонах має бути розвиток усіх систем життєзабезпечення. Для виконання такої форми державного регулювання є можливим: використання державного бюджету для перерозподілу фінансових ресурсів між регіонами;

– реалізація державних програм розвитку регіонів і окремих галузей з частковим державним фінансуванням; розміщення державних замовлень на забезпечення продукцією загальнодержавних потреб;

– дотримання інтересів населення області, тобто державна підтримка, спрямовується в першу чергу на вирішення завдань загальнонаціонального значення, але ці заходи не повинні суперечити інтересам жителів області, на території якої намічено реалізувати заходи;

– регіональні органи влади формують і реалізують свою промислову політику, опираючись і у згоді з представниками великого місцевого бізнесу – реальних учасників здійснення програм промислового розвитку регіону. Промисловий розвиток регіонів має відбуватися на основі розроблення і взаємозв'язку між собою цільових характеристик промислової політики різних адміністративно-територіальних утворень. Це дозволить не тільки забезпечити комплексність у реалізації промислової політики держави, розвиток регіонів на основі довгострокових стратегій та позитивних структурних змін, але і задавати якісні рамки і стимули суб'єктам промислового виробництва в регіонах, формуючи і впливаючи на поведінку економічних агентів, спрямовуючи їх на інвестиції до інновацій у знання і, далі, до нової техніки і технології [6].

Роль регіональної політики в умовах України має полягати у впровадженні комплексу інструментів активізації розвитку регіонів для визначення їх сучасної ролі в рамках міжрегіональної взаємодії. Через такі механізми регіональна політика поступово набуватиме нового сенсу – як політика активної участі регіонів у створенні умов для втілення стратегії власного розвитку через активне формування середовища та контрагентів її реалізації.

Регіональна політика перетворилася на постійно діючий чинник, без якого неможлива повноцінна євроінтеграція, що вимагає застосування інноваційних підходів до регіонального розвитку в Україні.

Основними напрямками формування та реалізації регіональної промислової політики є: формування раціональної структури промислового виробництва, підвищення науково-технічного рівня промислового виробництва в регіонах, удосконалення організаційних і господарських форм промислового виробництва.

Список використаних джерел

1. Азарсков В. Н. Надежность систем управления и автоматики : учеб. пособие / В. Н. Азарсков, В. П. Стрельников. – К. : НАУ [Ин-т проблем математических машин и систем НАН Украины, Национальный авиационный университет МОН Украины], 2004. -164 с.
2. Безверхнюк Т. М. Державне управління на регіональному рівні та державне регулювання регіонального розвитку: змістовне наповнення й ресурсне забезпечення / Т. М. Безверхнюк // Теорія та практика державного управління. – 2006. – Вип. 3. – С. 146–153.
3. Беленький П. Ю. Регіональна політика збалансованого соціально-економічного розвитку / П. Ю. Беленький, О. О. Другов // Регіональна економіка. – 2005. – № 1. – С. 96–106.
4. Борщевський В. В. Регіональна політика на сучасному етапі: напрями і пріоритети вдосконалення / В. В. Борщевський, Н. А. Мікула // Регіональна економіка. – 2006. – № 1. – С. 262.
5. Гутман Г. В. Управление региональной экономикой / Г. В. Гутман, А. А. Мироедов, С. В. Федин. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 176 с.
6. Демешок О.О. Механізм формування та реалізація промислової політики: концепт та системоутворюючі регулятори/ Демешок О.О. -Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/39.pdf>
7. Демешок О.О. Методичні підходи до розбудови та запровадження в Україні дієвої технології управління розвитком стратегічного потенціалу промисловості / О.О. Демешок // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «UKR-POWER: Відхід від газової залежності: енергоефективне використання традиційних енергоресурсів –

альтернативна та відновлювальна енергетика», м. Київ, 2021.03.2014 р. – Київ, Вид-во Асоціації теплоенергетичних компаній України та НТУУ «КПІ» МОН України, 2014. – С. 57-74.

8. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь (Скорочена версія). – К., Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017.- 36 с.

9. Пельтек Л. В. Розвиток регіональної промислової політики держави : теорія, методологія, механізми : монографія / Л. В. Пельтек. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 268 с. – ISBN 978-966-336-190-1.

10. Сімків Л. Є. Особливості формування регіональної політики України в період трансформаційних перетворень / Л. Є. Сімків // Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. - 2014. - № 1. - С. 96-101.

References

1. Azarskov V.N., Azarskov V.N., Strelnikov V.P. (2004), Nadezhnost sistem upravleniya i avtomatiki: ucheb. Posobie [Reliability of control and automatics systems: manual], K. : NAU [Institute of problems of mathematical machines and systems of the National Academy of Sciences of Ukraine, National Aviation University of the Ministry of Education and Science of Ukraine], 164 p.

2. Bezverhnyuk T. M. (2006), Derzhavne upravlinnya na regionalnomu rivni ta derzhavne reguluyvannya regionalnogo rozvitku: zmistovne napovnennya y resursne zabezpechennya [State administration at the regional level and state regulation of regional development: meaningful filling and resource support] *Theory and practice of state control*, Vol. 3. – pp. 146–153.

3. Belenky P. Yu., Druhov O. O. (2005), Regionalna politika zbalansovanogo sotsialno-ekonomichnogo rozvitku [Regional policy of balanced socio-economic development], *Regional economy*, № 1, pp. 96–106.

4. Borschevsky V. V., Mikula N. A. (2006), Regionalna politika na suchasnomu etapi: napryami i prioriteti vdoskonalennya [Regional policy at the present stage: directions and priorities of improvement], *Regional economy*, № 1, p. 262.

5. Gutman G. V., Miroedov A. A., Fedin S. V. (2002), Upravlenie regionalnoy ekonomikoy [Management of regional economy], M. : Finance and Statistics, 176 p.

6. Demeshok O. O. Mekhanizm formuvannya ta realizatsiya promислової politiki: kontsept ta sistemoutvoryuyuchi regulyatori [Mechanism of the formation and implementation of industrial policy: concept and system-setting regulators], Available at: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/39.pdf> [Accessed: 19 april 2018].

7. Demeshok O. O. (2014), Metodichni pidkhodi do rozbudovi ta zaprovadzhennya v Ukraїni dievoї tekhnologii upravlinnya rozvitkom strategichnogo potentsialu promislovosti [Methodical approaches to the development and implementation in Ukraine of effective technology for managing the development of strategic industrial potential], *Collection of materials of the International scientific and practical conference «UKR-POWER: Avoiding gas dependence: energy efficient use of traditional energy resources – alternative and renewable energy»*, Kiev, 2021.03.2014 p., Kiev, Publishing House of the Association of Heat Power Companies of Ukraine and NTUU «KPI» of the Ministry of Education and Science of Ukraine, p. 57-74.

8. Nova regionalna politika dlya novoї Ukraїni: Analitichna dopovid (Skorochena versiya)[New regional policy for new Ukraine: Analytical report (Shortened version)],(2017), K., Institute of Socio-Economic Research, 36 p.

9. Peltek L.V. (2010), Rozvitok regionalnoї promислової politiki derzhavi : teoriya, metodologiya, mekhanizmi : monografiya [Development of regional industrial policy of the state : theory, methodology, mechanisms : monograph], Mykolaiv: Publishing House of the CSU named after Petro Mohyla, 268 p.

10. Simkiv L. E. (2014), *Osoblivosti formuvannya regionalnoї politiki Ukraїni v period transformatsiynikh peretvoren* [Features of formation of regional policy of Ukraine in the period of transformations] *Scientific herald of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Series Economics and Management in the Oil and Gas Industry*, № 1, pp. 96-101.

УДК 658.27

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Максименко Д. В., Головачко В. М.

ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF THE USE OF FIXED ASSETS

Maksymenko Diana, Golovachko Vasyl

Будь-яка господарська діяльність потребує наявності та комбінації ресурсів. При створенні підприємства власні або запозичені кошти його засновників інвестуються в придбання засобів виробництва, необхідних для здійснення діяльності. Основні засоби відіграють величезну роль у процесі праці, вони в своїй сукупності утворюють виробничо-технічну базу і визначають виробничу потужність підприємства.

Ключові слова: основні засоби, ефективність, показники ефективності.

The financial condition, production and business activities are largely dependent on the availability of basic production facilities and their use. The problem is their preservation and upgrading for further work in the company.

In the course of research include applied and special methods of cognition. Methods of observation and comparison used to conduct economic analysis of the entity.

In conditions of competitive struggle between commodity producers to increase the efficiency of the use of fixed assets should be given special attention, since the rational use of fixed assets depends on the efficiency of the enterprise.

That is why every company must constantly seek efficiency reserve assets. Detecting these reserves and monitoring the implementation of measures to mobilize and use them can only be through a deep systemic economic analysis.

Among the areas for further research in the chosen subject can be identified improving analytical maintenance of fixed assets in terms of finding reserves of efficiency of their use.

Keywords: basic means, efficiency, performance indicators.

Фінансовий стан та виробничо-господарська діяльність багато в чому залежать від забезпеченості основними виробничими засобами та їх використання. Проблемою є їхнє збереження, переоснащення для подальшої роботи на підприємстві. Збільшення обсягу виробництва відбувається завдяки ефективному використанню основних засобів. Отже, проблемою стає ефективність, яка постає на перший план у процесі вивчення і дослідження роботи підприємств.

Вагомий внесок у розробку теоретичних основ та методологічних підходів до проблеми аналізу основних засобів зробили провідні вчені-економісти: Білуха М. Т., Бутинець Ф. Ф., Голов С. Ф., Грінько А. П., Кузьмінський А. М., Лінник В. Г., Мосаковський В. Б., Огійчук Н. Ф., Пушкар М. С., Сопко В. В., Сук Л. К., Кір О., Янчева Л. М., Палій В. Ф., Соколов Я. В., Шеремет А. Д.

Мета статті - висвітлення основних аспектів аналізу ефективності використання основних засобів.